



**Roskilde  
University**

## **IT-anvendelse i basishusene**

Meyer, Kirsten

*Publication date:*  
2004

*Citation for published version (APA):*  
Meyer, K. (2004). *IT-anvendelse i basishusene*. Roskilde Universitet.

### **General rights**

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

### **Take down policy**

If you believe that this document breaches copyright please contact [rucforsk@kb.dk](mailto:rucforsk@kb.dk) providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

# IT-anvendelse i basishusene

**Kirsten Meyer**

kmeyer@ruc.dk

**Institut for Kommunikation, Roskilde Universitetscenter**

**Abstract:** RUC introducerede i forbindelse med semesterstarten i september 2003 en række nye it-faciliteter, der skulle bidrage til at gøre universitetet førende på it-området og attraktivt for kommende studerende. Denne statusrapport indgår som et led i et følgeforskningsprojekt, RUC Online, der følger udviklingen og konsekvenserne af RUC's it-satsning, og undersøger forløbet af det første studieår med de nye it-faciliteter baseret på interviews med en række lærere og sekretærer, der har været tilknyttet førsteårshusene. Undersøgelsen søger at afdække, om man i basishusene har igangsat aktiviteter for at understøtte udbredelsen af de nye it-tiltag, hvori eventuelle aktiviteter består, og hvilke erfaringer de har givet. Undersøgelsen beskriver den typiske anvendelse af informationsteknologi i basishusene, hvilke problemer og barrierer de interviewede har oplevet i forhold til at anvende de nye systemer og hvilke muligheder de ser i de nye faciliteter. På baggrund af de forslag, der er fremkommet under interviewene opstilles et katalog over konkrete initiativer, der kan iværksættes for at stimulere anvendelsen af informationsteknologien og de nye faciliteter yderligere.

**Keywords:** it-anvendelse i basishusene, BSCW, Plug'n Study, Portalino

## Indledning

Fra semesterstart i september 2003 blev der på RUC igangsat en satsning, der havde til formål at gøre RUC til foregangsuniversitet på informations- og kommunikationsteknologi-området. Der blev således opbygget et trådløst netværk på hele campus (Plug-n'Study) samtidig med, at der blev tilbudt fordelagtige ordninger for køb af edb-udstyr til studerende og ansatte. Der blev etableret begyndelsen til en portal, Portalino, som skal lette adgangen til information og muliggøre en stigende grad af elektronisk baseret administration. Og endelig introduceredes det elektroniske samarbejdssystem BSCW (Basic Support for Cooperative Work). Der er tale om en betydelig investering i en modernisering af informationsteknologien, som skal gøre RUC tiltrækkende for kommende studerende, og den må formodes at få indvirkning på mange sider af dagliglivet og studierne på RUC.

Der er derfor etableret et tværfagligt følgeforskningsprojekt, RUC Online, bestående af en gruppe af forskere på RUC, som følger udviklingen og konsekvenserne af denne it-satsning.

Som et led i følgeforskningsprojektet har RUC Online igangsat denne undersøgelse for at undersøge, hvilke tiltag og aktiviteter man har gennemført eller planlægger at gennemføre i basishusene for at udbrede anvendelsen af Portalino, BSCW og Plug-n'Play blandt de studerende, samt på at afdække hvilke muligheder og problemer man ser i basishusene ved anvendelsen af de nye it-faciliteter.

## Formål

Det umiddelbare formål med denne undersøgelse er at undersøge, om man fra lærer- og sekretærgruppens side i de enkelte basishuse har igangsat nogle aktiviteter for at understøtte

udbredelsen af de nye it-tiltag, samt at afdække hvori disse eventuelle aktiviteter består, og hvilke erfaringer aktiviteterne har givet.

Undersøgelsen søger desuden at belyse, hvilke barrierer og problemer interviewpersonerne har oplevet i forhold til at anvende de nye it-faciliteter, og hvilke muligheder de ser i hver af de enkelte faciliteter, samt at identificere gode cases, der vil kunne indgå i et idekatalog, der kan fungere som en vejviser for hvordan Portalino, BSCW og Plug'n Study netværket, konkret kan tages i brug på RUC.

Den første foreløbige analyse af de gennemførte interview har karakter af en statusrapport over forløbet af det første år med de nye it-faciliteter, som det har taget sig ud for interviewpersonerne.

Derudover er det forventningen, at det indsamlede empiriske materiale efterfølgende vil kunne anvendes i uddybende analyser og studier.

## Metode

Undersøgelsen er gennemført som semistrukturerede kvalitative interviews med huskoordinatorer og hus-sekretærer. Der er gennemført 8 interviews med i alt 15 deltagere i perioden maj til september 2004. Hvert af interviewene har taget mellem en halv og en hel time.

Desuden inddrages to interviews med tre lærere, der har anvendt BSCW i kursusundervisningen på basis, i analysen. Disse to interviews af hver godt en times varighed er gennemført i januar og februar 2004.

For samtlige interview gælder, at de er søgt gennemført med en udforskende tilgang uden forudindtaget stillingtagen til, hvilken rolle de forskellige it-faciliteter skal spille fremover på RUC.

Interviewene er derfor inspireret af det semistrukturerede, kvalitative, etnografiske interview med åbne, beskrivende spørgsmål som metode til at skabe et fælles sprogligt udgangspunkt mellem interviewer og interviewpersoner, som beskrevet af James P. Spradley i *"The Ethnographic Interview"* (1979).

Spradley opererer med to metoder, "grand-tour" og "mini-tour", som indgang til interviewet. I grand-tour bliver interviewpersonerne bedt om at beskrive en konkret situation. På denne måde inviterer den interviewede intervieweren på en guidet tur gennem interviewpersonens univers. Intervieweren kan derefter dykke yderligere ned i punkter, der er dukket op i grand-tour'en ved at bede interviewpersonen om at uddybe og forklare forskellige konkrete situationer og begreber og dermed bevæge sig ud på en mini-tour. Formålet med dette er at opnå forståelse gennem den interviewedes mundtlige beskrivelser af hans/hendes egne oplevelser og erfaringer og dermed undgå interviewerens tolkninger eller oversættelser.

I de konkrete interviews tager interviewpersonerne intervieweren med på en grand-tour ved at beskrive, hvorledes de anvender informationsteknologien i dagligdagen i samarbejdet med de studerende, og hvilke konkrete erfaringer de har med anvendelse af de nye it-faciliteter. Derfra har interviewene bevæget sig ud på forskellige mini-tours ved at gå i dybden med interviewpersonernes erfaringer, refleksioner, bevæggrunde mm. i forhold til anvendelsen af informationsteknologi. Denne metodiske tilgang betyder, at interviewguiden mere har fungeret som huskeliste end som egentlig guide til strukturering af interviewene.

Ved at tage udgangspunkt i de interviewedes oplevelser og erfaringer med anvendelsen af informationsteknologi søger undersøgelsen at etablere indsigt i de rammer og betingelser, der konstituerer interviewpersonernes praksis og derigennem at nå frem til en dybere forståelse

for hvilke muligheder og barrierer, der ligger i informationsteknologien i de forskellige konkrete kontekster hos interviewpersonerne.

## Typisk IT-anvendelse i basishusene

Undersøgelsen dokumenterer, at informationsteknologi er et redskab, der anvendes i stor udstrækning i dagligdagen i basishusene, samt at en stor del af kommunikationen i basishusene foregår elektronisk.

Det helt overvejende foretrukne redskab er e-mail suppleret med mailinglister, men også hjemmesider anvendes i en del af husene. BSCW anvendes overvejende af de studerende i projektarbejdet, og Portalino og Plug'n Study anvendes næsten udelukkende af de studerende.

### E-mail og maillister

Alle de interviewede anvender e-mail i kommunikationen med de studerende.

Sekretærgruppen rapporterer samstemmende, som det også fremgår af nedenstående typiske citat fra en sekretær på sam-bas, at de i stadig større omfang bruger e-mail i kommunikationen med de studerende.

*Jeg e-mailer alt ud til de studerende. Al kommunikation med de studerende foregår faktisk på e-mail. Alle beskeder - når der er noget de skal huske, afleveringer osv. - foregår pr. e-mail. Jeg bruger ikke deres dueslag særligt meget. De får det ud på e-mail.*

Mange anvender næsten udelukkende e-mail. I en del huse suppleres e-mailen med en hjemmeside med de mere statiske informationer, mens de traditionelle informationskanaler, opslagstavlen og dueslagene, benyttes mindre og mindre.

Også lærergruppen anvender e-mail i stort omfang i kommunikationen med de studerende. Alle de interviewede lærere anvender e-mail til at træffe aftaler med de studerende, de vejleder.

*der er ingen af dem, jeg ikke har e-mail forbindelse med. Det er noget af det første, der sker, det er, at vi udveksler de der adresser*

De fleste modtager også oplæg fra de studerende som bilag til e-mails forud for vejledermøder. og selv de lærere, der benytter BSCW i forbindelse med vejledningen, får en e-mail fra de studerende, når de har noget, som de gerne vil have vejlederen til at se på:

*Men ud over BSCW bruger de også e-mail. Det er sådan den mere formelle måde, de gør det på. Det er, når der er noget, de mener, er færdigt, så bliver det sendt på e-mail og ikke over BSCW.*

Årsagen til, at e-mailen er så populær, er, at den opleves som noget, der er nemt at benytte: Det sidder på folks rygmærk, samt at stort set alle studerende er fortrolige med e-mail og samtidig i dag har mulighed for og benytter sig af at checke deres mail regelmæssigt, selvom der især ved studiestart kan være visse problemer med at få de studerende til at checke deres RUC e-mail, som disse citater fra sekretærer på hhv. hum- og sam-bas illustrerer:

*vi har problemet her, når de kommer, at de skal lære at bruge deres RUC-mail. Det er noget af det, vi banker ind i hovedet på dem, at det skal være deres RUC-mail, de skal bruge*

*jeg har sagt fra starten, jeg sender kun til RUC-mail, og det er den eneste måde, der kommer besked ud på.... og så er det deres eget ansvar at få koblet sig på der*

Når der e-mailes, benyttes der i meget høj grad maillister, der er en effektiv måde at sende mails til mange på.

*Vi bruger e-maillister. Det er en meget let måde at køre næsten al ting på, fordi det kan de. Der er ingen tærskel på det. Jeg tror, det er en eller to studerende, der ikke har adgang til en Internetforbindelse derhjemme.*

Mange af de interviewede har oprettet adskillige maillister, så de har mulighed for at ramme den relevante målgruppe. Udover maillisten over alle studerende i et hus er det helt almindeligt at have maillister for de enkelte grupper og for deltagere i de enkelte kurser. Derved sikres, at den enkelte studerende i højere grad kun får den information, der er relevant for ham eller hende:

*når de har dannet grupper laver jeg lister, fordi det det er ikke alle, der skal have alting. Netop også for at sige, de får kun de informationer, der er vigtige for personen.... fordi de så kan se, det er faktisk kun os fire, hun har skrevet til. Nå men så må det jo nok være mere vigtigt, end hvis det er til hele huset.*

Såvel sekretærer som vejledere foretrækker at sende mail ud til hele den berørte gruppe frem for blot at sende til den kontaktperson, grupperne har udpeget, for derigennem at højne sandsynligheden for, at beskeden når frem:

*Jeg er lidt mere tryk ved at vide, at de får altså beskederne på den måde. Der er jo altid en i en gruppe, som er flittig bruger.*

Nogle af de problemer, der søges imødegået ved at benytte målrettede maillister, er også de problemer, der peges på som svagheder ved at benytte e-mail. Nemlig at ikke alle studerende læser deres mail (tit nok), eller at de mister overblikket over de mails, de får, fordi de får for mange:

*Vi har klart problemet, at nogle studerende ikke har overblik over de mails, de har fået. Til vores interne evaluering i første semester, var der studerende, som ikke dukkede op, fordi det var ikke gået op for dem, at de skulle dukke op. De havde ikke fået åbnet de mails, fordi ham, der plejede at åbne mails'ne, var holdt op med at studere, og så havde de ikke fået lavet en ny rutine for, hvem der så skulle åbne mails'ne. Selvom de får dem som personlige mails, så ryger de bare lige hen til sletning, fordi de får så mange.*

Flere huse er derfor begyndt at benytte hjemmesider til væsentlige informationer, for at imødegå informationsoverbelastningen i e-mailen. Et enkelt hus har valgt at bruge BSCW, der også udpeges som en løsningsmulighed af enkelte andre.

### **Hjemmesider**

De enkelte basisuddannelser har gennem længere tid haft hver deres hjemmeside, hvor studienævnet har lagt semesterplanerne ud, men som noget forholdsvis nyt har sekretærgruppen på sam-bas været på kursus, og det har ført til, at alle sam-basishuse har fået deres egen hjemmeside, som hussekretæren kan opdatere. Der er store variationer fra hus til hus i hvor meget, der lægges ud. Nogle har kun semesterplanen liggende, mens andre forsøger at lægge en række informationer ud, som de studerende så altid har mulighed for at finde. Flere af sekretærerne brugte argumentet med de store og ustrukturerede e-mailmængder som begrundelse for at anvende hjemmesiden:

*Jeg tror simpelthen, at en gang imellem får de for mange informationer, og det er derfor, jeg er begyndt at lægge det på hjemmesiden. Fordi så kan jeg lære dem, at hvis der er noget, de savner informationer om, så kan de kigge efter det på hjemmesiden.*

Det at bruge hjemmesider er imidlertid ikke uproblematisk, fordi det kræver vedligeholdelse, og det kun er sekretæren, der kan foretage denne. Der er derfor en tendens til, at den løbende vedligeholdelse drukner i den almindelige travlhed, når første entusiasme er dampet af:

*Vi har næsten lige været på hjemmesidekursus alle sammen og lige efter det, smed alle husene jo næsten alt ind, men så kan man jo godt se, at det er de færreste, som bibeholder det niveau.*

## **BSCW**

BSCW betragtes overvejende som et redskab til brug for de studerende i deres projektarbejde.

*vi snakkede om det der BSCW lige i starten, men det var sådan mere omkring hjælp til det. Men det var jo de studerendes værktøj, så det måtte de selv finde ud af*

Nogle vejledere ser det som et redskab, der er et tilbud til projektgrupperne, men de forholder sig i øvrigt ikke til om og hvordan de studerende bruger det. Deres egen kommunikation med grupperne foregår udelukkende via e-mail. Holdningen afspejles i dette udsagn:

*Det, man som vejleder har behov for, det er, at man skal have et stykke papir fra de studerende, og så skal man kigge på det, og så skal man muligvis sende noget tilbage, men du har egentlig ikke behov for et virtuelt forum. Det er mere de studerende, du har ikke som vejleder behov for at være med i deres forum, for du har på ingen måde tid til at kigge med i deres arbejdsprocesser alligevel.*

Andre har benyttet BSCW i projektvejledningen, fordi de er blevet inviteret med af deres grupper, eller fordi de aktivt har søgt at opmuntre grupperne til at bruge det. Blandt de vejledere, der bruger BSCW i forbindelse med vejledningen, anvender de fleste BSCW som et fælles arkiv, hvor oplæg og dokumenter udveksles på en måde, der ikke adskiller sig markant fra e-mailen. Vejlederens engagement i processen svinger fra, at han henter oplæg, når han får besked om, at der ligger noget, til at han prøver at følge med i de diskussioner og arbejdsprocesser, der foregår i gruppen via BSCW.

Der er dog også eksempler på at BSCW bliver brugt mere aktivt, som et redskab, der kan støtte de studerende i den proces, det er at få overblik over og strukturere store mængder af litteratur:

*Med hensyn til projekter, der bygger vores projekter på mange, mange forskellige input via primært artikler, både videnskabelige og fra rapporter, så der har jeg oplevet, at BSCW er et redskab, der er nødvendigt. Med it og Internettet er de studerende jo begyndt at bruge langt flere primærkilder end førhen, og fordi antallet stiger, er det også nødvendigt at have et redskab til at ordne det i en gruppe, hvor man kan have det som fælles udgangspunkt.... Deres mulighed for at få overblik over et større og mere komplekst område, den bliver øget*

Derudover er der eksempler på, at BSCW bruges i forbindelse med kursusundervisningen.

På nat-bas blev det taget i brug allerede i 2002 som et middel, der åbnede mulighed for, at kursusunderviserne kunne gøre forskelligt materiale tilgængeligt for de studerende på kurset uden at komme i karambolage med copyrightbestemmelser.

*Hvis vi laver en hjemmeside, så kan vi ikke lægge alt det ud, vi gerne vil informere om til forelæsninger og sådan noget, fordi det er beskyttet af copyright, fordi en hjemmeside er offentlig tilgængelig.... da så BSCW kom på banen, fandt vi jo ud af, at det var jo en mulighed at lægge det der*

Nu bruges det meget systematisk i flere fag og også på overbygningen til både at offentliggøre forelæsningsnoterne i form af PowerPoint præsentationer, opgaver til kurset med løsninger efterhånden som kurset skrider frem, til supplerende kursusmaterialer enten i form af korte artikler eller, oftere, i form af links til relevant materiale samt en kursuskalender, hvor også ændringer til kursusplanen annonceres.

Også på hum-bas har der været et eksempel på at BSCW er blevet brugt i forbindelse med kursusundervisningen, idet to lærere, der stod for et grundkursus i filosofi, valgte at anvende BSCW som et fælles diskussionsforum for de studerende:

*Vi har brugt det til at diskutere nogen af de problemer, som hang sammen med de forelæsninger, vi holdt. De forelæsninger skulle give de studerende et skelet over filosofiske problemstillinger. Via BSCW kunne de så uddybe de problemer og de ting, vi ikke gik ind og diskuterede nærmere.*

Da der var tale om en uprøvet ting, gik lærerne meget åbent til værks ved at etablere en struktur, men samtidig være åbne overfor udvidelser og ændringer til denne struktur:

*Så vi betragtede det som et eksperiment, og det vil sige i første omgang, da havde vi simpelthen lavet en mappe for hver forelæsning og en mappe for hver gruppe i huset, og så sagde vi til dem, at de måtte gå ind under deres gruppe, og de måtte gå ind under forelæsningsnoterne og komme kommentarer til, hvad vi havde sagt eller komme med filosofisk/videnskabsteoretiske indlæg i forbindelse med deres gruppeprojekter.... Og de måtte også gerne oprette nye mapper, nye diskussioner, som de blev inspireret til på den ene eller den anden måde i forelæsningsnoterne eller i gruppediskussionerne*

Eksperimentet viste sig at blive en overvældende succes med 70 selvstændige diskussioner om forskellige emner foruden de diskussioner, der blev kørt i tilknytning de enkelte forelæsninger eller i projektgrupperne.

Endelig har et enkelt hum-bas hus valgt at bruge BSCW som en form for intranet for alle de studerende, sekretær og lærere i huset. Det blev bygget op som en fælles mappe for huset med undermapper for kurser, seminarer, grupper, planer, evalueringer etc., hvor alle har haft adgang til at lægge bidrag ind de relevante steder. Hus-sekretæren har oplevet det som en stor fordel at benytte BSCW i forhold til de løsninger, der blevet brugt tidligere:

*Det har helt klart været en fordel, at de studerende til enhver tid har kunnet gå ind på BSCW og hente nogle relevante dokumenter. Bare sådan noget som en evalueringsplan fx. Men det har jo også klart været en fordel, at vi fx har lagt problemformuleringerne ud, så man til enhver tid kan gå ud og hente en relevant problemformulering både i forbindelse med problemformuleringsseminaret, men også senere i forløbet. At der hele tiden er adgang til det, og at man kan gå tilbage til det, der var i sidste semester også.*

En konsekvens af de to forsøg på at inddrage BSCW mere bredt på hum-bas har været, at frekvensen for brug af BSCW blandt de studerende har været langt højere i de 3 berørte huse end i de øvrige basishuse. På hele årgangen var det godt 73% af de studerende, der anvendte BSCW. I de 3 involverede hum-bas huse var det næsten 95% af de studerende, der benyttede det, mens det i de 2 øvrige hum-bas huse var under 59% af de studerende, der anvendte systemet.

Betydningen af, at der bakkedes op om anvendelsen af de nye faciliteter, i dette tilfælde BSCW, formuleres direkte af en sekretær:

*Jeg tror, det har meget stor indflydelse på gruppernes brug af BSCW, hvorvidt deres vejleder er indstillet på at bruge BSCW selv. Fordi der er et par vejledere, som ikke føler sig godt tilpas med det, og jeg tror ikke de grupper bruger det*

## **Portalino**

Portalino'en er en velbevaret hemmelighed for mange af lærerne og sekretærerne. Spørgsmål vedrørende Portalino udløste svar som:

*Portalino, jeg har set det på skrift, men jeg kender det ikke selv.*

*Jeg har sådan nogen meget vage ideer om det.*

*er det ikke den vej man skal på BSCW, via Portalinoen?*

En enkelt sekretær vidste, at hun havde mulighed for at lægge links ind, men hun havde glemt, hvordan man gjorde, og et par lærere benyttede Portalino lejlighedsvis som et alternativ til at gå via RUC's hjemmeside.

Ingen af de interviewede havde noget indtryk af om de studerende benytter Portalino.

## **Plug'n Study**

Plug'n Study benyttes næsten udelukkende af de studerende. Det har sammenhæng med, at funktionaliteten i Plug'n Study netværket er begrænset i forhold til det netværk, ansatte normalt anvender.

*And with Plug'n Study I actually have no direct use [for it] except when I inherited a new office and got a Plug'n Study connection and there are much lower levels of support than staff get so I see it would be good for students but my experience was there were limitations for staff using it because of the fewer facilities.*

Til gengæld opleves det, at Plug'n Study benyttes flittigt af de studerende, og at de har stor glæde af det på flere måder.:

*jeg ved, at det er faktisk meget udbredt, at det bliver brugt. De sidder også, lagde jeg fx. mærke til i forbindelse med grundkurset, at de fx. trækker overheads ned, når de sidder til forelæsningen.*

*Jeg tror faktisk, at næsten halvdelen af de studerende er på det trådløse net. Der er rigtig mange. Det kan man jo se til plenum, når de har opsamlinger, så sidder de jo med deres bærbare alle sammen. Så det bruger de meget, og de er rigtig glade for det. Og jeg ved også, der er en del studerende, der har købt bærbare, efter de er begyndt herude, og har benyttet sig af det tilbud, der var lige, da de startede. Og det aflaster selvfølgelig også lokalerne lidt. De kan jo sidde hvor som helst og arbejde. Det mindsker også presset på de computere, der er i huset, som er gamle og for få.*

Det, at de studerendes brug af bærbare computere og Plug'n Study letter presset på de computere, der er opstillet i basishusene, betyder også en forbedring for de studerende, der ikke har bærbare computere, fordi de bliver færre om at dele dem.

## **Barrierer og problemer**

De barrierer og problemer, der har været i forhold til at anvende de nye it-faciliteter, kan opdeles i problemer af teknisk eller supportmæssig karakter og mere psykologiske eller holdningsmæssige barrierer.

### **Tekniske problemer**

Der har været relativt få tekniske problemer. Nogle af de tekniske problemer har haft rent midlertidig karakter fx. i form servere, der har været nede, eller i form af forsinkelser med



udbygningen af netværk. Selvom disse problemer er blevet løst, har det i visse tilfælde haft konsekvenser for, hvordan og i hvilket omfang teknologien er taget i brug:

*Der var så problemet her i huset og sikkert også i mange andre huse, at netværket ikke var kommet op, da de studerende kom, så det faktisk ikke kunne bruges... Og de opstartsproblemer har jo betydet, at vi har haft en begrænset opmærksomhed overfor de muligheder, der er i BSCW.*

En lærer på sam-bas har henledt opmærksomheden på et problem, der kræver en teknisk løsning: Når man er tilknyttet et overbygningsfag, hvad en stor del af lærerne på basis er, har man ikke fra Portalino adgang til de links, der er rettet mod basisuddannelsen men kun til de links, der er rettet mod overbygningsfaget.

Endelig har det vist sig, at der er en betydelig usikkerhed overfor, om man kan få teknisk support. Mange har den opfattelse, at det kun var første semester, der var særlig hjælp at hente

*det var jo i sidste semester vi havde alle introduktionerne. Kan vi tillade at henvende os at sige, at vi vil gerne have et til seminar, fordi vi har glemt, hvordan der er*

Flere af de interviewede har en forestilling om, at det er hos hussekretæren, de studerende skal hente hjælp, en opgave de interviewede sekretærer bestemt ikke føler sig klædt på til.

### **Barrierer**

Har der kun været få tekniske problemer ser det til gengæld ud til, at der er betydeligt flere psykologiske eller holdningsmæssige barrierer i forhold til at tage de nye faciliteter i brug.

Det skal her nævnes, at der ser ud til at være betydelige forskelle mellem de 3 basisuddannelser på lærernes holdning, til hvilken rolle informationsteknologien skal spille.

Ikke overraskende betragter man på nat-bas informationsteknologien som et redskab, der anvendes helt naturligt af både lærere og studerende, og man oplever ikke problemer med at få de studerende til at anvende teknologien:

*Men blandt de studerende også på første semester på naturvidenskab, jamen jeg kender ikke nogen, der ikke bare kaster sig over en computer. De kan jo alle sammen både Word, PowerPoint og Excel.*

På sam-bas er den generelle holdning, at de studerende i løbet af basisuddannelsen bør lære at benytte de grundlæggende it-værktøjer, og der er en generel forståelse af, at det er kvalifikationer, de studerende skal have støtte til at tilegne sig på linie med andre metodiske kvalifikationer:

*Men vi har snakket om at lave nogle tiltag, hvis vi kan få studienævnet med.... det er jo som regel dem, der er fagligst stærkest, der bruger de der værktøjer, og så er det selvforstærkende. Men jeg synes, de bør ikke gå ud herfra uden også at kunne bruge Excel og PowerPoint og på de samfundsvidenskabelige overbygningsfag, der forventes det, at de kan. Så det bør vi sørge for, at de kan.*

På hum-bas derimod ser det ud til, at den gennemgående holdning til informationsteknologien er, at det er et tilbud til de studerende, som de kan benytte, hvis de vil, men det er i hvert fald ikke noget, lærerne behøver involvere sig i.

Disse forskelle i holdningen til informationsteknologiens rolle på RUC afspejler sig også i lærernes holdninger til at tage nye it-faciliteter i brug. Der ser således ud til at lærerne på nat-bas forholdsvis uforbeholdent giver sig i kast med nye faciliteter mens lærerne på sam-bas og ikke mindst på hum-bas er noget mere tøvende.

Der er ikke på baggrund af denne undersøgelse noget grundlag for at konkludere noget omkring aldersforskellens betydning for barriererne. Men aldersaspektet har været nævnt blandt flere af de interviewede: *Det kommer også lidt an på aldersgruppen. Det har altså noget at sige, så det bør måske overvejes, om det skal medtænkes, når man planlægger introduktioner og kurser, som foreslået af denne lærer:*

*De fleste sekretærer på sam-bas er over 55, og det kræver altså en introduktion - de er selvfølgelig enormt fortrolige med de værktøjer de bruger, men at lære et nyt værktøj, det kræver en introduktion*

En type barriere, der går igen i flere varianter, der den der baserer sig på en cost/benefit vurdering:

*Det er simpelthen en cost-benefit vurdering. Hvor meget skal jeg bruge på det her, og hvad tror jeg, jeg får ud af det.... Jeg må indrømme, som sagt også før, at jeg skal opleve et meget konkret behov, før jeg vil investere tid, fordi den erfaring, jeg har med it, er, at det tager tid. Jeg skal have en meget klar forestilling om, at det her vil komme til at spare mig tid i den anden ende.... Hvor er det, at min hverdag ville blive bedre, eller min vejledning ville blive bedre. Hvor jeg ville spare tid, eller hvor jeg ville få en form for bedre pædagogisk praksis.*

Denne type forbehold bunder også i en gennemgående tilfredshed med de nuværende løsninger:

*Det ville være attraktivt, hvis vi følte, der var en mangel i den måde kommunikationen på e-mail foregår. Og vi oplever altså ikke nogen særlige mangler.*

Endelig skal man ikke underkende den tærskel, der er overfor sætte sig ind i nye systemer. Dette gælder ikke mindst BSCW. der har en forholdsvis høj læringstærskel. Første gang man logger på BSCW mødes man af et tomt skærm billede, hvis der ikke er nogen, der har inviteret en med i en mappe, og det er på ingen måde indlysende, hvordan systemet kan benyttes i kommunikationen med andre. Selve systemet og selv de mest grundlæggende funktioner kræver en introduktion, som de nedenstående kommentarer indikerer:

*jeg ved ikke, hvad jeg skal bruge det til, fordi jeg ikke har fået nogen introduktion i det de gange jeg har været inde i BSCW, synes jeg, det har været måske nærmest lidt svært at komme ind og se, hvad er det egentlig lige, de har sendt til mig, hvordan jeg kan få det frem.*

*That's what I mean, it's not self-motivating. I can't imagine even a student from the UK who perhaps had more access than some student just coming in, logging in and doing BSCW*

En anden barriere overfor at give sig i kast med de nye faciliteter bunder i en fornemmelse af, at det vil resultere i ekstra opgaver til vejlederen, og at det går udover hvad de vejlederopgaver, der er pålagt vejlederen.

*For det første hvis man skal bruge det i vejledningen, så er det faktisk ret meget arbejde, der bliver væltet over på vejlederen, fordi det kræver, at man følger meget mere aktivt med i grupperne, end man gør normalt. Det er meget mere ustruktureret forstået på den måde, at man selv skal logge sig ind, og derudover bliver det også meget nemt til, at kan I så ikke hjælpe os til at få det her BSCW i vejledningssituationen til at fungere*

*det ville meget hurtigt blive en belastning, som jeg tror vejlederne ville sidde og spille videre til hinanden, og så ville det kun blive halvhjertet. Der er en lang række barrierer*

*for det. Alene det at der er en del vejledere, der ser deres engagement i vejledningen som noget, der bør være minimalt i forhold til deres forskningsforpligtigelser, så hvis de ikke kan se, at det også er noget, de får udbytte af, så er det ikke noget man vil tage på sig. så er det bare en ekstra arbejdsbyrde.*

*BSCW giver den mulighed for at vælte store mængder af arbejdspapirer ud over vejlederen*

Også blandt de lærere, der har erfaring med at bruge BSCW i forbindelse med vejledningen, er der forbehold. Man skal som vejleder gøre sig klart, hvad man vil forpligte sig til at gå ind i så man ikke ender med at påtage sig opgaver, der egentlig er de studerendes eget ansvar. Når man mangler erfaring med at bruge BSCW, ender man let i en situation, hvor man får skabt en kutyme for at læse og følge langt mere med i gruppernes arbejde end en vejleder normalt gør, som også disse udsagn illustrerer

*jeg har haft et par grupper, to, hvor vi brugte BSCW systemet. Men igen fortrinsvis på den måde at de lagde deres dokumenter, og så kunne jeg gå ind og følge med i deres diskussioner og læse dem osv. Der var sådan set også en meget god måde at gøre det på men også en meget arbejdskrævende måde at gøre det på. At skulle logge sig ind om aftenen og fx. følge referaterne fra deres gruppemøder osv.*

*Fordelene er, at jeg kan få papirerne tidligere, end jeg ellers ville få dem. Fordi ellers samler de dem sammen. Og så kan jeg altså kigge dem i kortene ved at se på, hvad det er for en proces.... Ulempen er selvfølgelig, at jeg kommer til at læse mere. Når det så kommer, i hvert fald når det er til noget større, så er jeg forberedt bedre, fordi jeg har læst det meste af det i forvejen, men jeg er jo nødt til at læse det en gang til. Der kan jo være rettelser i, når det er skrevet sammen.*

Endelige er der barrierer, der baserer sig på pædagogiske overvejelser. De er mest klart formuleret i forhold til kursusundervisning, som i dette eksempel:

*jeg skriver på tavlen, og det er et valg.... de bliver uopmærksomme, hvis de tror, at de kan få det bagefter. Så hører de jo nærmest ikke efter. Og der er også, synes jeg, andre pædagogiske problemer ved at bruge de der ting. Det er hvis man går på krykker og bare lægger den ene side på efter den anden, så bliver det altså dårlig pædagogik synes jeg. Når jeg gør det på tavlen.... der kan man udvikle tingene. Man kan se, at hov den fik de ikke rigtig, så får den en tur til.... Når jeg laver kurverne på tavlen, så kan de se, hvordan de bliver lavet*

Men også fx. i forhold til at give feedback til grupperne via fx. BSCW er der forbehold:

*Her på basis kan jeg ikke nøjes med at sende skriftlige kommentarer, det kan man ikke på basis, der skal man snakke med folk*

*i hovedreglen så sender jeg ikke kommentarer på mail tilbage, fordi jeg synes det er en dårlig måde at kommentere papirerne på*

Endelig er der blandt flere af lærerne en ambivalens overfor computere i undervisningslokalerne. På den ene side opleves det, at mange studerende har glæde af at hente PowerPoint præsentationer og andet materiale og at lave noter på computeren, men flere undervisere har også haft oplevelsen af at det virker passiviserende på de studerende

*man kan mærke, de er mindre aktive. Nu har jeg siddet med ved efterårets sociologiforelæsninger, og det er næsten aldrig dem med de opslåede computere, der stiller spørgsmål.*

Enkelte mener på den baggrund ligefrem, at computerne bør ud af undervisningslokalerne.

## Muligheder i de nye IT tiltag

Flere af de interviewede er inde på, at brugen af de nye it-faciliteter til at understøtte både kursusundervisning, vejledning og projektarbejdet i grupperne åbner nye muligheder, og at den øgede anvendelse af informationsteknologi er noget, der har konsekvenser for tilrettelæggelsen af både kurser og vejledning.

Det nævnes således, at mulighederne i informationsteknologien har betydning for, hvorledes undervisningen tilrettelægges rent pædagogisk. Det er blevet lettere at gå ud over "pensum" og at supplere lærebøger og kompendier med ekstra informationer, nye illustrationer og dagsaktuelle eksempler.

Tilsvarende har teknologien også gjort det lettere for vejlederen at hjælpe grupperne fx med henvisninger til artikler eller andet materiale, der er tilgængelige digitalt.

## BSCW i projektarbejdet

Mange af de interviewede ser BSCW som et værktøj, der rummer et stort potentiale i forhold til projektarbejdet, selvom mange af de studerende, der bruger systemet i dag slet ikke udnytter de muligheder, der ligger i det.

*Jeg betragter BSCW som endnu et værktøj, som de kan anvende, som et ekstra tilbud i forbindelse med kurset og ligesådan i forbindelse med vejledningen som nogle ekstra muligheder og nogle ekstra faciliteter. Men også som noget, der kræver en ekstra indsats af de studerende*

De interviewede nævner flere eksempler på, at brugen af BSCW i forbindelse med projektarbejdet muliggjort projekter, der ville have været vanskelige at gennemføre uden støtte af systemet, og på at brugen af BSCW kan bidrage til at hæve det faglige niveau i projektet.

Nogle mener ligefrem, at man kan tale om at de studerende opnår helt nye former for kompetencer:

*når de er færdige med projektet, så kan de så se, hvordan man i løbet af et semester kan ordne en stor u håndgribelig vidensmængde og få den ned til noget konkret.... Man kan godt kalde det en kompetence, de opnår, men det er jo noget, som de opnår ubevidst. Det er jo en ny form for kompetence på den måde, at hvis de skulle have siddet med deres små artikler og bestilt dem hjem hver især, rent tidsmæssigt kunne det ikke lade sig gøre.... Netop den kompetence de opnår, det er jo så at få det store overblik sammensat af alle de små ting. Det prøver de så at ordne. Der er så forskellige former for virkemidler, som de bruger i stedet for lærebøger. Og det gør de allerede fra første semester*

I et tidligere studie af Jørgen Lerche Nielsen, Mikala Hansbøl & Kirsten Meyer: *IKT-praksis på RUC-studier* (2002) er der også eksempler på hvorledes studerende selv nævner at brugen af BSCW har givet dem helt nye kompetencer. Blandt andet nævnes et eksempel på en gruppe, der har brugt BSCW aktivt i selve empiriindsamlingsprocessen og på hvordan brugen af BSCW har ændret skrivekulturen, hvilket har forbedret mulighederne for refleksion. Når de studerende samler og strukturerer deres dokumenter gennem hele processen kan deres kompetence til at organisere opdelingen, til at se helheder og enkeltdele udvikles.

På nat-bas, hvor BSCW har været i brug længst, og hvorfra nogle af de positive eksempler på brugen af det i projektarbejdet er hentet, er der optimisme i forhold til at det vil brede sig:

*Jeg tror da, det bliver udbredt som ringe i vandet, efterhånden som folk finder ud af, hvad det kan bruges til. Og nu er det jo meget let, for nu kan vi jo se med de studerende,*

*der kommer på vores overbygningsuddannelse, de har jo været vant til det fra basis. Når de laver projektgrupper, så er det det forum, det kører i. Det er rart at se, at de har fået en positiv oplevelse med det på basis, så de tager det med videre.*

### **BSCW som støtte for undervisningen**

De to beskrevne eksempler på at anvende BSCW i kursusundervisningen illustrerer at systemet åbner nye muligheder også i forhold til undervisningen. På det mere elementære plan vil BSCW kunne erstatte meget af den mail, der går fra underviseren til de studerende med forelæsningsnoter, PowerPoint præsentationer og supplerende materiale, og med en fornuftig strukturering vil en fælles kursusmappe i BSCW tilbyde de studerende et bedre overblik, end de nødvendigvis får i dag.

Man skal dog være opmærksom på, at brugen af BSCW ofte kræver en ekstra indsats af underviseren de første gange, især hvis han ikke har brugt PowerPoint præsentationer tidligere:

*det var et kæmpearbejde at gøre det i det første semester. Da kom man sjældent i seng før et-to stykker om natten et helt semester, hvor man sad og lavede forelæsninger. Når det så er gjort, så er der en meget stor effektivitetsgevinst ved, at man bare skal følge op på sine forelæsninger, ajourføre eller udbygge*

Eksemplet fra filosofikurset viser, at BSCW kan bruges til at give et meget ønskeligt og relevant tilbud til de studerende, nemlig muligheden for at diskutere og gå i dybden med nogle af de problemstillinger, der blev rejst i kurset. En mulighed, der ikke var tilstede på et kursus, der på 8 gange 3 timer skulle give omkring 100 studerende en bred introduktion til filosofi.

### **BSCW som intranet**

Som nævnt har et enkelt hus forsøgt at bruge BSCW som intranet i huset, og de oplever forsoget som meget succesfuldt. Hus-koordinatoren mener, at værdien af at bruge BSCW som intranet vil øges efterhånden, som der bliver opbygget et mere og mere omfattende digitalt arkiv i huset, men peger også på at brugen af BSCW som intranet stiller krav om at der er en, der vil påtage sig rollen som administrator.

Men også andre interviewede peger på de muligheder, der ligger i at bruge BSCW om ikke decideret som intranet, så som et fælles arkiv for huset. Dette ses ikke mindst som en interessant mulighed, fordi man oplever stigende problemer med at bevare overblikket over mails, som det er op til den enkelte at holde styr på i sin mailbox.

*det er jo lettere at bruge BSCW end at bruge mail. Man kommer ikke til at slette det, og man får ikke overfyldt sin postbox.... jeg siger ikke man skal opgive mails - men der vil være en stor fordel ved at have massemeddelelser på BSCW*

Erfaringen med at bruge BSCW i kursusundervisningen på nat-bas har også fået en institutbestyrer på naturvidenskab til at se muligheden i at bruge systemet som en slags intranet for personalegruppen:

*Vi er oveni købet kommet så langt, at nu vil institutbestyreren også til at bruge det til meddelelser til instituttets personale. Det er fordi, der er en masse dokumenter, der ligger på instituttets kontor, og hvis man skal til at kopiere det til en hel masse og sende det ud eller sende det med mail, da er det her meget lettere*

### **Plug'n Study**

Erfaringerne fra det første år har vist at Plug'n Study er noget, der benyttes i stor stil af de studerende, og at det er noget, de er meget glade for på grund af den større fleksibilitet, det

giver, og de muligheder systemet åbner for, at man kan få hurtig Internetadgang, så man fx. kan hente artikler eller søge oplysninger undervejs i diskussionerne i grupperne eller i forbindelse med undervisningen.

Der er ingen tvivl om, at brugen vil blive endnu mere udbredt efterhånden, som flere og flere studerende får bærbare computere, som kan kobles på Plug'n Study.

### ***Vejledninger i Portalino***

En mulighed, som en af de interviewede pegede på, der ville kunne styrke brugen af Portalino og af de andre systemer, er at lægge korte lettilgængelige vejledninger til RUC's it-faciliteter ind i Portalino:

*det ville være utroligt godt, hvis der på Portalino var en skriftlig introduktion til, hvordan bruger man det her system*

### **Planer for udbredelse af nye IT tiltag**

Det har vist sig at kun få huse har eller har haft systematiske planer for at støtte udbredelsen af de nye it-faciliteter blandt de studerende. Forklaringerne herpå er flere. Dels har flere haft den opfattelse, at de nye faciliteter er for de studerende, og at der jo var et projekt, der skulle tage sig af implementeringen af systemerne. Dels har den forudgående information til lærere og sekretærer været yderst beskeden. Flere af de interviewede mente slet ikke, at de havde fået nogen information, eller de har først hørt om de nye faciliteter samtidig med eller efter, at de er blevet introduceret til de studerende.

De steder, hvor man har gjort noget ekstra, er derfor karakteriseret ved, at det har været drevet af ildsjæle: et par lærere, der er nysgerrige, en sekretær, der ser en mulighed for at etablere et intranet, vejledere, der har haft tidligere erfaringer med BSCW og som synes, at det rummer muligheder, som de studerende, skal opmuntres til at benytte.

Andre steder, hvor man har gjort tilløb til at gøre noget, har det været præget af nyhedens interesse. Her er det imidlertid ofte løbet ud i sandet på grund af manglende erfaringer, ressourcer og forudsætninger.

I forbindelse med spørgsmålet i interviewet tilkendegav flere løse overvejelser om at tage det op igen i stil med denne:

*Jeg tror, jeg vil gøre det introduktionsmæssigt, når huset starter til september. Så vil jeg lige kort fortælle om den erfaring, jeg har med det, og jeg vil anbefale alle at prøve det i hvert tilfælde og så se om ikke, det er et redskab for dem*

Men om det er et oprigtigt ønske om at gøre noget, for at udbrede de nye it-tiltag, eller om det snarere var et forsøg på at være imødekommende overfor interviewer, er et uafklaret spørgsmål.

### **Idékatalog**

Et af de spørgsmål, der blev rejst i interviewene, var spørgsmålet om hvad der skal til for at udbrede anvendelsen af de nye it-faciliteter. Nedenstående idekatalog er et forsøg på at opsummere de forslag, der fremkom:

### **Introduktion til nye studerende**

*Jeg tror, det er vigtigt at hver gang, der starter nye basishuse, at der kommer en introduktion til tingene.*

I takt med at der bliver flere og flere it-faciliteter og at de bliver mere og mere avancerede stiger behovet for en introduktion til dem og måske endda også for egentlig undervisning i brugen af dem. Systemer som BSCW forudsætter for et stort flertal af de studerende en introduktion, for at de kan få udbytte af dem. Også mange af de it-faciliteter, de studerende i øvrigt antages at tilegne sig selv, som fx. tekstbehandling, regneark og præsentationsprogrammer kunne med fordel betragtes som redskaber, der kunne udbydes kurser i. Mange studerende ville med en bedre introduktion eller et egentlig kursus kunne få betydeligt større udbytte af disse redskaber.

Når man taler om nye studerende, er det vigtigt at huske at gæste- og udvekslingsstuderende også har behov for introduktion, selvom de ikke kommer ind som førstesemesterstuderende:

*En af de fejl, som vi også har gjort her i huset, har været, at vi på en eller anden måde bare har taget for givet, at de nye udenlandske studerende kunne gå ind og bruge det. Jeg har ikke tænkt over, at de skulle have en eller anden form for introduktion, men det er klart, at de ikke har nogen form for forudsætninger for at vide, hvad det er.*

### **Workshops for "gamle" studerende**

På grund af kompleksiteten og den høje læringstærskel i et system som BSCW er det ikke tilstrækkeligt med en introduktion ved studiestarten. Hvis de studerende skal fortsætte med at bruge systemerne og skal begynde at benytte nogle af de mere avancerede funktioner, som måske også øger værdien af at bruge systemerne, skal der være fortsatte tilbud om workshop for de interesserede. De tilbud, der allerede foreligger, skal kommunikeres bedre ud til de studerende.

### **Vejledning til systemer i Portalino**

Det tidligere nævnte forslag om at lægge vejledninger til RUC's systemer ind i Portalino er også et forslag, som kan bidrage til at øge anvendelsen af de forskellige it-tilbud og måske samtidig reducere behovet for introduktioner, workshops og kurser.

### **"pædagogisk konsulent"**

Et konkret forslag, der blev bragt på bordet, for at imødekomme de grupper, der måske nok har viljen til at bruge faciliteterne, men som kører fast, var forslaget om at etablere en pendant til den pædagogiske konsulent på informationsteknologiområdet:

*vi har jo den der fremragende ordning med den pædagogiske konsulent. Det fungerer jo fantastisk på den måde, at hvis der er et samarbejde, der er kørt fast fx. mellem vejleder og de studerende, Så ved de fleste studerende, hvad gør vi så. Vi ringer til Arno K.... hvis der var den samme bevidsthed omkring det her [brugen af BSCW], fx. hvordan får vi sat det her i gang, hvordan får vi det brugt i gruppen. Hvis vi havde en tilsvarende ressourcefunktion.... at hvis de gerne vil bruge det her, så er der en konsulentfunktion, de kan hive ind.*

### **Beskrivelse af de gode cases**

Mange af de interviewede gav udtryk for, at de havde svært ved at se, at de nye tiltag var noget, der ikke blot forudsatte en ekstra arbejdsindsats, men også var noget, der kunne hjælpe dem i deres hverdag. En konkret måde at imødekomme dette problem på kunne være at lave beskrivelser af de gode cases, der har været. Beskrivelser af gode eksempler kan være det, der kan inspirere den enkelte til at se, hvor it-faciliteterne måske kan tilbyde muligheder, der er interessante for ham.

### **uddannelse af sekretærer**

Ved implementeringen af de nye it-tiltag har man fokuseret på at give introduktioner til alle de nye studerende. I forbindelse med studiestarten er der imidlertid så mange nye ting, de studerende skal forholde sig til, at en introduktion til fx BSCW let drukner. I dagligdagen er det hus-sekretærene, de studerende henvender sig til om allehånde praktiske spørgsmål. Hvis sekretærene har et grundlæggende kendskab til BSCW, vil de have mulighed for at hjælpe de studerende over de første hurdler med at komme i gang.

*det er meget rart, hvis der bliver lavet en introduktion til sekretærene om, hvad det er, fordi vi er altså de første, de studerende kommer til. Vi er i huset, ikke. De kommer om spørger om alverdens ting. Det gør de hos sekretærene. Og så synes jeg at med Portalino og BSCW, at hvis man gerne vil have de skal bruge det, så kræver det, at der bliver introduceret til brugen af det, for ellers så sker der ikke noget.*

Derudover er det meget sandsynligt, at en ordentlig uddannelse af sekretærene vil få dem til at bruge BSCW internt i huset og derigennem bidrage til udbredelsen af systemet:

*mange huse vil det være sekretæren, der skal have den udfarende rolle. Hvis det virkelig skal bruges, skal det være sådan, at det er den foretrukne formidlingskanal for sekretærene, sådan at de ikke bruger mail, fordi mailsystemet er let at bruge*

### **Uddannelse af lærere**

Også uddannelse af lærere er et spørgsmål flere af de interviewede berører. Der er dog delte meninger om, hvad lærerne har behov for. Nogen mener således at vejlederne blot har behov for nogle ordentlige vejledninger mens andre mener der bør egentlige kurser eller workshops til:

*Jeg vil da nok synes, at det er en god ide, hvis man kunne tilbyde personalet en eller anden form for uddannelse i at bruge det . Bare at kaste det på bordet så er der mange, der vil sige nej tak. Men en komme-igang-workshop, så man ligesom kan blive overbevist om, at det er et ret godt værktøj*

De forskellige holdninger til, hvad lærerne har behov for, er muligvis udtryk for, at der er stor forskel på de enkelte læreres forudsætninger og dermed også på deres behov.

### **Konklusion og anbefalinger**

Interviewene har vist, at der er meget store forskelle på hvordan og hvilket omfang de nye it-faciliteter er blevet modtaget i de forskellige huse. Disse forskelle er tydeligt relateret til hvilke forudsætninger, de enkelte ansatte har i forhold til at anvende informationsteknologi i almindelighed og hvilke tidligere erfaringer de har i forhold til de konkrete systemer.

Yderligere har det vist sig, at der rundt omkring er gjort meget spændende erfaringer med at bruge it-faciliteterne på måder, der virkelig har styrket læringsmiljøet på RUC.

På den baggrund bør det overvejes om indsatsen for at udbrede anvendelse af it-faciliteterne skal udbygges fx ved at iværksætte nogle af de forslag, der er fremkommet i idekataloget eller på anden måde afsætte yderligere ressourcer til at støtte anvendelsen af informationsteknologien.

### **Litteratur**

Lerche Nielsen, Jørgen, Mikala Hansbøl & Kirsten Meyer, (2002): *IKT-praksis på RUC-studier*. CNCL Occasional papers (ISSN 1602-3348), [http://www.cncl.ruc.dk/pub/OP-1\\_8.pdf](http://www.cncl.ruc.dk/pub/OP-1_8.pdf)



Spradley, James (1979): *The Ethnographic Interview*. New York : Holt, Rinehart and Winston, cop.

Copyright © 2004 Kirsten Meyer: The author assign to CNCL and educational non-profit institutions a non-exclusive license to use this document for personal use and in courses of instruction provided that the article is used in full and this copyright statement is reproduced. The author also grant a non-exclusive license to CNCL to publish this document in full on the World Wide Web and in printed form. Any other usage is prohibited without the express permission of the author.